

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XLVII. Octava probatio, à communi sensu omnium Communitatum,
Congregationum, Tribunalium, Civitatum, Rerumpublicarum, Nationum &
Regnorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

importat ac dignum ut approbetur. Non est autem digna approbatio sententia, quae representatur ut minus verisimilis. Et ideo omnes Antiqui, tam Theologi, quam Philosophi, probabile pro eo quod nunc probabilis dicitur, frequentius usurpabant, inquit Antonius Coronus controv. 5. c. 5. q. 5. Nec melius alteram definitionem: *probabile est quod plerumque contingit*: Terillus refellit, quia alias non esset probabile catum esse fluidum, aut solidum. Neque enim vocem contingit, in definitione Philosophus accipit strictè, prout significat rem vicissitudini obnoxiam; sed late, prout significat rem apud nos incertam, quae tamen majorem pro una, quam pro altera parte praefert verisimilitudinem.

CAPUT XLVII.

Octava probatio, à communi sensu omnium Communitatum, Congregationum, Tribunalium, Civitatum, Rerumpublicarum, Nationum & Regnorum,

578 **P**Robatur, sensum omnium Communitatum, Congregationum, Tribunalium, &c. probabilissimo esse contrarium, quia causa & controversia omnes, quae deciduntur per Universitates, Communitates, Congregationes, Tribunalia, Nationes, Civitates, Respublicas, & Comitata regnorum totius Orbis, deciduntur semper penes majorem, nunquam penes minorem probabilitatem, cognitam ut talem. Deciduntur namque per pluralitatem suffragiorum, & in illis major & sanior pars semper praevalet minori, conformiter juri communi (inquit Fagnanus n. 205.) quo statuitur, „ in omnibus actibus Universitatum semper praevalet sententia majoris & sanioris partis, ut de electionibus est cautum, in cap. licet devotanda, & in cap. quia propter, de elect. Et de postulatione cap. scriptum eod. tit. Et de praesentatione cap. quoniam de jure patron. Et de actibus Capitularibus cap. cum in cunctis de his quae fiunt à maj. par. Cap. Et generaliter de omnibus actibus Universitatum in L. quod major. ff. ad legem municipalem. L. nulli. ff. quod cujusq. Universit. nomi. & L. nominationem c. de decution. „ Sed & testes numero plures in concursu praevalet paucioribus, cap. licet de probat. cap. in nostra, de testib. Et hoc ubique terrarum observatur. In discordia etiam praevalet judicium quod plurimorum sententia confirmatur, cap. prudentiam de offic. deleg. cap. in Canonis dist. 19. Duae item rationes vincunt unam. L. nam etsi. ff. de inoffic. testam. Et ratio minus fortis cedit fortiori arg. L. si duo patroni §. Marcellus ff. de jurejur. In obscuris, ut habet regula juris in 6. quod verisimilius est sequi oportet, vel quod plerumque fieri solet. Denique in sacris Cardinalium Congregationibus quoties occurrunt innumerae cause, quarum decisio ex sacris Conciliorum Ca-

nonibus pendet (ait Eminentiſſ. D. Cardinalis de Aguirre in prologo ad suos Tomos Conciliorum Hispaniae) ubi autem varia Auctorum occurrunt sententiae, illa omnino praefertur, quae, omnibus hinc inde consideratis, tutior videtur, aut juri, & aequitati conformior. Fagnanus quoque, qui sacrarum Congregationum per annos fere 50. Secretarius fuit. n. 347. testatur, quod assertio nostra servatur tam in Rota, quam in S. Congregatione Concilii, quae (inquit) ne communem quidem opinionem sequitur, quando apparet contrariam esse veriore, & validioribus subnixam rationibus.

Cum igitur sententia probabilior praevalet in electionibus, postulationibus, praesentationibus, deliberationibus Capitularibus, & in omnibus controversiis Universitatum, Communitatum, Congregationum, Nationum, Regnorum, Rerumpublicarum, &c. non est cur praevaleat non debeat in controversiis morum, saltem quando sic est probabilior, ut simul sit tutior.

CAPUT XLVIII.

Nona probatio: quia assertio nostra longe praevalet, non solum auctoritate S. Scripturae, Canonum, Conciliorum, SS. Pontificum, veterumque Doctorum, usque ad finem, vel fere finem saeculi decimi-sexti; sed & auctoritate eorum, quos, post exortum, aut jam grassantem Probabilissimum, divina Providentia suscitavit ad illi sese opponendum.

580 **O**Mnes Theologos, Canonistasque antiquos assertioni nostrae suffragari, supra luculenter demonstravimus, satilque apparet ex eo quod licet Antonius Terillus sententiae probabilisticae propugnator praecipuus, in fundamento Th. Mor. q. 22. in omnem se partem verterit, nec ulli pepercerit diligentiae, ut ex ipsis aliquos sententiae suae Patronos ante annum 1577. inveniret, usque adeo in inveniendo defecerit, ut (quidquid ipse dixerit) non nisi contrarios proferre potuerit, prout apud ipsum videre poterit, quisquis, animo non praecipuo, testimonia ab ipso prolata legerit. In iis quippe Veteres expressè requirunt, ut opinio quam sequeris, probabilior, seu magis rationi consona, omnibus ritè perpensis, videatur. Et si quando dicant, probabile eligi posse, per probabile, id quod modo probabilius dicimus, intellexerunt, & quod nobis minus probabile est, illi non reputabant practice probabile, sed certo non sequendum, ait Cotonus l. 1. controv. 5. c. 5. Idque adeo certum est, attentis praemissis, ut Stephanus Gradius, Bibliothecae Vaticanae Praefectus, in disput. de opin. probab. c. 23. Honorato Fabri Probabilisticae dicere non dubitet: „ Ultra vincendum, & in triumpho ducendum tibi me tradam, si quisquam unquam, per omnem praeteritorum saeculorum